

# چه جور کتابی است کتاب پیش دبستانی؟

○ نگار پدram

هم‌چنین، نمی‌توان انتظار داشت که مربیان پیش‌دبستانی، اشعار خوبی بسرایند و کار آن‌ها از نظر هنری ضعف نداشته باشد.»

همتی معتقد است: «یکی از خوبی‌های کار با بچه‌های پیش‌دبستانی، این است که متولیان زیادی دارد و به‌زیستی، آموزش و پرورش و مراکز پیش‌دبستانی هر کدام می‌توانند از تولیدات متنوعی استفاده کنند. البته این مسئله ممکن است ضعف هم به حساب آید؛ چون برنامه‌ریزی مشخص و مسئول خاصی ندارد و مراکز فعال موجود نیز همه دولتی‌اند. مراکز پیش‌دبستانی از تولیدات ناشران مختلفه در امر آموزش استفاده می‌کنند و این فرصت خوبی برای مربیان است. با وجود این، فقدان سیاست‌گذاری‌های معین، یکی از ضعف‌های این شیوه آموزش محسوب می‌شود.»

هیچ کدام از نهادها و مؤسسات فرهنگی، تاکنون ویژگی کتاب‌های پیش‌دبستانی و به طور کلی نیازهای این گروه سنی را بررسی نکرده و به تعریفی جامع و مانع نرسیده است. بنابراین، هر نویسنده و ناشری، از کتاب‌های پیش‌دبستانی، تعریف مخصوص به خود را دارد.

محسن طائب، مدیر انتشارات پیدایش، درباره انتخاب کتاب‌های گروه سنی پیش‌دبستانی می‌گوید: «معنای مصطلح کتاب‌های پیش‌دبستانی، کتاب‌هایی را در برمی‌گیرد که کودک را برای رفتن به دبستان و آموزش رسمی، آماده می‌کند. این کتاب‌ها ویژگی‌های خاصی دارند. برای مثال، تصویر در این کتاب‌ها حرف اول را می‌زند. متن نوشتاری این کتاب‌ها کم است و داستان و تصویر، بیشتر در

و چارچوب محتوایی پذیرفته شده توسط آموزش و پرورش استان‌ها، تدوین می‌شود.

صادقیان، مسئول کتاب‌های آموزشی استان تهران، در این باره می‌گوید: «تعریف آموزش و پرورش از کتاب‌های پیش‌دبستانی، با کتاب‌هایی که در بازار فروش وجود دارد، متفاوت است. ما آموزش مفاهیم را مناسب این گروه سنی نمی‌دانیم و قصد داریم بچه‌ها را به شکل غیرمستقیم، به سمت فعالیت سوق دهیم. بنابراین، به جای تولید کتاب مخصوص بچه‌ها، برای معلمان و مربیان، کتاب آموزشی گردآوری کرده‌ایم. این کتاب‌ها دست‌مربی را برای تدریس باز می‌گذارد و مربی از هر وسیله یادگیری که مناسب بداند (مانند قصه، نقاشی و...) استفاده می‌کند.»

محبت‌الله همتی، سردبیر رشد کمک آموزشی، با بیان این که پیش‌دبستانی از یک سالگی تا آمادگی را در برمی‌گیرد، می‌گوید: «تولید محتوا و وسیله آموزشی توسط مربیان که مجربان برنامه‌های درسی هستند، کار شایسته و پسندیده‌ای است. البته، تا رسیدن به آن جا که کارهای ارائه شده، کیفیت بالایی داشته باشند، فاصله زیادی داریم. نمونه کارهایی که توسط استان‌ها انجام شده، قابل مقایسه با کارهای پیش‌دبستانی که پیش از این به شیوه متمرکز تولید شده نیست. بنابراین، نمی‌توان نوشتن این کتاب‌ها را به استان‌ها محدود کرد و باید ناشران و متخصصان در این زمینه فعالیت بیشتری داشته باشند.»

وی می‌افزاید: «تعداد نویسنده، شاعر و ناشر، در حوزه کتاب‌های پیش‌دبستانی، کم است؛ چون این گروه سنی، هیچ وقت جدی گرفته نشده‌اند.

گروه سنی پیش‌دبستانی، پر بحث‌ترین گروه سنی است و هر کس باتوجه به شغل و علاقه و سلیقه خود، این گروه سنی را تعریف می‌کند.

رایج‌ترین تعریف، تعریفی است که عامه مردم از این گروه سنی دارند. آن‌ها پیش‌دبستانی را دوره آمادگی بچه‌ها برای ورود به مدرسه می‌دانند. در این میان، عده‌ای نیز معتقدند، گروه سنی پیش از دبستان، به معنای تمام گروه‌های سنی زیر ۷ سال است.

در یک تقسیم‌بندی دیگر، گروه سنی زیر ۷ سال، به زیرگروه‌های دیگری تقسیم می‌شود: زیر ۲ سال (گروه نوزادان)، ۲ تا ۵ سال (نونهلان) و ۵ تا ۷ سال (پیش‌دبستانی).

از طرفی در چند سال اخیر، کتاب‌هایی از جنس پارچه، پلاستیک، چوب، و... مناسب نوزادان و کودکانی که هنوز به مدرسه نرفته‌اند، تولید شده است. هریک از این ناشران که کتاب‌هایی برای کودکان زیر ۷ سال تولید می‌کنند، تعریف خاصی از کتاب و ویژگی‌های این گروه سنی ارائه داده‌اند.

آموزش و پرورش هم برای آموزش پیش‌دبستانی‌ها، یعنی دوره آمادگی، برنامه ویژه‌ای در نظر گرفته است.

در این طرح، آموزش و پرورش هر استان، کتاب‌هایی مخصوص مربیان پیش‌دبستانی تهیه می‌کند و هر مربی با استفاده از این کتاب‌ها، روشی خاص برای تدریس و کار با کودکان پیش‌دبستانی برمی‌گزیند.

این کتاب‌ها که روش کار با کودکان پیش‌دبستانی است، با توجه به ویژگی‌های هر استان



جهت آموزش است.»

وی درباره نحوه انتخاب کتاب، برای چاپ در انتشارات پیدایش می‌گوید: «ما برای چاپ کتاب‌های پیش‌دبستانی، به تعریف رایج کار نداریم و پیش‌دبستانی را تنها به دوره آمادگی یا بچه‌های ۵ تا ۷ سال محدود نمی‌کنیم. کتاب پیش‌دبستانی از نظر ماه کتابی است که برای گروه سنی ۲ سال به بالا نوشته شده و فقط رنگ‌آمیزی و معرفی اشیاء نباشد و در جهت رشد خلاقیت و تخیل کودک باشد. بنابراین، کتاب‌های مهدکودکی (کتاب‌هایی که در مهدها استفاده می‌شود) را چاپ نمی‌کنیم. این کارها ادبی نیستند و بیشتر آن‌ها تنها به تصویر توجه دارند.»

افضل السادات حسینی، سردبیر رشد کودک، با بیان این که آموزش به کودکان باید با بازی همراه باشد، می‌گوید: «از زمانی که کودک می‌تواند بیاموزد، یعنی از ۳ تا ۷ سالگی را می‌توان پیش‌دبستانی نامید. در حالی که مردم معمولاً بچه‌های ۶ ساله را پیش‌دبستانی می‌گویند از آن جا که خانواده‌ها فرصت ندارند وقت چندانی برای بچه‌های‌شان صرف کنند، بچه‌ها می‌توانند در مهدکودک، آموزش‌های مناسب گروه سنی پیش از دبستان را ببینند. طبیعی است که این گروه سنی، تنها به ۶ سالگی محدود نمی‌شود. اما متأسفانه، روش آموزش در آمادگی‌ها و مدارس، روش خوبی نیست.»

سردبیر رشد کودک، درباره کتاب‌های منتشر شده پیش‌دبستانی‌ها معتقد است: «نمی‌توان گفت که کتاب‌های منتشر شده، همه خوب یا بدند، ولی بیشتر کتاب‌های موجود، تکراری و کلیشه‌ای است.

در صورتی که کتاب پیش‌دبستانی‌ها باید ذهن بچه‌ها را درگیر کند و مناسب با معیارهای علمی بوده و داستان آن نیز با جملات کوتاه و آهنگین بیان شده باشد.»

زهره پری‌رخ، ضمن بیان این که آموزش در دوره پیش‌دبستانی، مانند تدریس در دانشگاه تخصصی است، می‌گوید: «کتاب‌های تصویری، به تجربه کودک پیش‌دبستانی نزدیک‌ترند. کودک در این گروه سنی، از روابط با دیگران تجربیاتی کسب می‌کند که با دیدن یک کتاب تصویری، این تجربیات برای او تداعی می‌شود. همچنین، اگر همراه با تصاویر، متن نیز به کار برده شود، کودک دنبال کردن قصه با تصویر را می‌آموزد.»

وی شناخت را مسئله اساسی گروه سنی پیش از دبستان دانسته و معتقد است: «کودک پیش‌دبستانی، با خانواده ارتباط نزدیک‌تر و دلبستگی بیشتری دارد و کم‌تر با جامعه در ارتباط است و شناخت او از خانه، خیلی بیشتر از اجتماع است. بنابراین، ادبیات پیش‌دبستانی، ادبیات شناختی است و ما هر چه را که برای کودک مطرح می‌کنیم، باید فضا را هم به او بشناسانیم. پس نیاز به یک ادبیات خاص و تخصصی داریم. به ویژه آن که کتاب‌های پیش‌دبستانی، باید زبانی عاطفی داشته باشد تا کودک را به خود جذب کند. به شکل دستوری و امری، نمی‌توان با بچه ارتباط برقرار کرد.»

این نویسنده کتاب‌های کودکان می‌افزاید: «با شناختی که از نویسنده‌ها داریم، باید بگوییم همه آنها می‌کوشند بهتر کار کنند و کتاب خوب ارائه دهند. به همین دلیل، باید راهکارها را بشناسند و به آن نزدیک

شوند. گزارش‌ها و میزگردها، در شناخت این راهکارها تأثیر بسیاری دارد. به این ترتیب، نویسنده‌ها هم به این کار و نوشتن برای بچه‌ها علاقه‌مند می‌شوند و استمرار بیشتری به کارشان می‌دهند. نویسنده نباید وقتی از نوشتن برای یک گروه سنی خسته می‌شود، تصمیم بگیرد که برای یک گروه سنی دیگر هم بنویسد. نمی‌خواهیم بگوییم که تا به حال اتفاق خاصی در کتاب‌های پیش‌دبستانی، نیفتاده، ولی معتقدم هنوز خیلی کارها لازم است که می‌توان انجام داد.»

شکوه تقدیسیان، سردبیر رشد نوآموز نیز کتاب‌های پیش‌دبستانی را به دو دسته کتاب‌های آموزشی و کتاب‌های تفریحی تقسیم می‌کند و می‌گوید: «کتاب‌های آموزشی پیش‌دبستانی، بر اساس واحدهای کار و با توجه به اهداف آموزشی و تربیتی و رشدشناختی کودکان تدوین می‌شوند و انتظار می‌رود با خواندن این کتاب‌ها، کودکان واکنش‌های رفتاری مناسب داشته باشند. همچنین، لازم است هدف‌های دیگری مانند تقویت حواس، طبقه‌بندی مجموعه‌ها، حل مسائل ساده زندگی و... نیز در این کتاب‌ها لحاظ شود و انتظارات مربیان را برآورده سازد. سایر کتاب‌های پیش‌دبستانی بیشتر جنبه تفریحی و سرگرمی دارند که این کتاب‌ها را نیز باید کسانی تألیف کنند که ضمن شناخت کامل از کودکان، با روان‌شناسی رشد و تربیتی نیز آشنا باشند. سنین پیش‌دبستانی، حساس‌ترین مرحله زندگی انسان است و هرگونه نارسایی در محتوای کتاب‌ها، بر روحیه و عواطف کودکان تأثیری غیرقابل جبران خواهد گذاشت؛ همان مشکلاتی که امروزه در بعضی

## کشاورزی:

اگر در کتاب پیش دبستانی‌ها فقط تصویر به کار برده شود، کودک از ادبیات عقب می‌ماند. در چنین شرایطی، ممکن است کسی که با کودک، کتاب تصویری را ورق می‌زند، داستان پردازی کند و بچه را از هدف اصلی کتاب دور سازد

از کتاب‌های کودکان مشاهده می‌شود.

مرجان کشاورزی آزاد که حدود ۱۴ کتاب برای کودکان زیر ۷ سال نوشته است، می‌گوید: «باتوجه به محدودیت اطلاعات بچه‌های این گروه سنی و کوچک بودن دایره واژه‌های آن‌ها، کتاب‌های پیش دبستانی باید ویژگی‌هایی داشته باشند. برای مثال، این کتاب‌ها باید شاد و جذاب و بازی‌گونه باشند. من اعتقاد به سن ندارم؛ چون نمی‌توان به طور قطعی و صددرصد، گروه‌های سنی را تقسیم کرد.»

وی با بیان این که نشریه دوست خردسال، مخاطب کلاس دومی هم دارد، می‌افزاید: «به هرحال، باید پیش دبستانی را از سایر گروه‌های سنی تفکیک کرد. این سن، یعنی دوره قبل از دبستان که بچه آمادگی رفتن به مدرسه را پیدا می‌کند. البته، من یک داستان را بدون فکر کردن به یک گروه سنی خاص، می‌نویسم و به این تقسیم‌بندی‌ها فقط زمان چاپ کتاب توجه می‌کنم.»

کشاورزی، تصویر همراه با متن را برای کتاب‌های پیش دبستانی، مفید توصیف می‌کند و می‌گوید: «تصویر همراه با متن، بچه را با ادبیات و زبان داستانی آشنا کرده و گفت‌وگو و صحبت کردن او را آسان‌تر می‌کند. اما اگر در کتاب پیش دبستانی‌ها فقط تصویر به کار برده شود، کودک از ادبیات عقب می‌ماند. در چنین شرایطی، ممکن است کسی که با کودک، کتاب تصویری را ورق می‌زند، داستان پردازی کند و بچه را از هدف اصلی کتاب دور سازد.»

علیرضا جاسی وجدانی، مدیر انتشارات پیام محراب که تاکنون ۸ کتاب تصویری چاپ کرده، معتقد است: «کتاب‌های پیش دبستانی باید به بچه شناخت بدهد. ما آموزش رنگ‌آمیزی، رنگ‌شناسی، آموزش فصول سال و... چاپ کرده‌ایم که همه آن‌ها تصویری و بدون متن هستند. چون بچه‌های ۴ تا ۶ ساله، سواد خواندن ندارند. البته، قصه خیلی ساده هم داریم. پدر و مادرها خودشان باید

## یحیی بر آبادی:

کتاب پیش دبستانی باید با حروف درشت نوشته شده و به خط بچه‌ها نزدیک باشد تا از نظر ظاهر، ساده به نظر برسد

داستان‌های ساده انتخاب کنند و برای بچه‌ها بخوانند. حتی می‌توانند داستان‌های دیگر را هم به شکل ساده شده برای بچه‌ها تعریف کنند. اما به نظر من، کتاب پیش دبستانی باید تصویری باشد.» یحیی برآبادی، مسئول انتشارات طرح و اجرای کتاب نیز می‌گوید: «من با گروه سنی آشنایی ندارم و چندان تابع آن نیستم. البته تا حدودی به تقسیم‌بندی کانون پرورش فکری توجه می‌کنم؛ ولی هیچ کدام از این گروه‌بندی‌ها مطلق نیست. برای مثال، ما یک سری کتاب به نام «ماجراهای پارک جنگلی»، برای گروه سنی پنجم دبستان منتشر کردیم، اما دیدیم که بچه‌های کوچک‌تر هم آن را می‌خوانند.»

وی درباره ویژگی کتاب‌های پیش دبستانی، معتقد است: «کتاب پیش دبستانی باید با حروف درشت نوشته شده و به خط بچه‌ها نزدیک باشد تا از نظر ظاهر، ساده به نظر برسد. مطالب آن باید خلاصه و جملاتش کوتاه باشد و تصاویر آن نیز پیچیده نباشد. تصویر برای این گروه سنی، جذابیت زیادی دارد. مثلاً کتاب‌های کارتون‌ی که ما هم چند نمونه آن‌ها را چاپ کرده‌ایم، توجه بچه‌ها را جلب می‌کند.»

این کتاب‌ها برای بچه‌های کلاس اول و دوم دبستان نوشته شده و متن بیشترشان هم ویرایش نشده است؛ اما به دلیل تصاویرش، مخاطب زیر ۶- ۷ سال هم دارد.»

اکرم قاسم‌پور، با بیان این که پیش دبستانی، سن ۲ تا ۶ سال را دربر می‌گیرد، می‌گوید: «کودک رنگ و تنوع و شادی را دوست دارد و کتاب پیش دبستانی هم باید موضوعاتی را که در ذهن بچه‌ها وجود دارد، بیان کند. همچنین موضوعات غم‌انگیز به گونه دیگری در کتاب‌های کودکان مطرح می‌شود. مهم این است که داستان و تصویر، بچه را به جست‌وجو و کشف وادار کند و راهی به او نشان دهد تا بچه به خلاقیت ویژه دست یابد.»

وی درباره کتاب‌های منتشر شده برای

## بنی اسدی:

مخاطب کتاب و نشریات پیش دبستانی، یک گروه سنی است. بنابراین، نوع کار با هم تفاوتی ندارد. البته در مجلات، چون سریع‌تر از کتاب به چاپ می‌رسد، ممکن است خیلی از عناصر تصویری حذف شود

پیش دبستانی‌ها معتقد است: «ادبیات کودکان ما دوره تجربه را می‌گذراند و هنوز جوان است. ما ضرورت وجود ادبیات کودک را احساس کرده‌ایم، اما هنوز با آرمان‌های مان فاصله داریم. آن چه در نوشته‌های نویسندگان کودک می‌بینیم، این است که همه سعی می‌کنند بهتر بنویسند و بیشتر آن‌ها، ادبیات مدرن و روان‌شناسی کودک را می‌شناسند. برخی از آن‌ها فقط برای کودکان می‌نویسند و به جلو گام برمی‌دارند؛ به طوری که آثار امروز با آثار منتشر شده در دهه‌های قبل، بسیار متفاوت است.»

محمدعلی بنی‌اسدی نیز معتقد است: «متأسفانه کتابسازی در تعبیر عام، سرهم‌بندی کتاب تعبیر شده. در حالی که تولید چنین کتاب‌هایی را که برای گروه سنی پیش دبستانی مفید هستند، باید کسانی انجام دهند که توانایی شناخت مخاطب خود را داشته باشند و بدانند کودک در این سن، چه نیازی دارد و چه قطع و ورقی برای کتاب او مناسب‌تر است. از همه مهم‌تر این که کودک در این کتاب قرار است با چه چیزی مواجه شود؟ برای مثال، کودک در سال‌های اولیه زندگی، دوست دارد همه چیز را لمس کند. پس باید کاری کرد که تیزی مقوا یا کاغذ به کودک آسیب نزند. حتی ممکن است کودک با کتابش بخوابد و...»

بنی‌اسدی، درباره رنگ در تصویرسازی کتاب‌های پیش دبستانی، می‌گوید: «معمولاً برای کتاب‌های پیش دبستانی، رنگ‌های تخت و ثابت استفاده می‌کنند. تعداد رنگ‌ها کم است و تداخل رنگ وجود ندارد، چون شناخت کودک از رنگ‌ها کامل نیست. همچنین، طرح کتاب به مهارت فنی عجیب و غریب احتیاج ندارد. فقط باید تصویرگر، جنس کودک را بشناسد و از تصاویر معماگونه دوری کند. سعی بر این است که در کتاب‌های پیش دبستانی، همه اشکال از هم تفکیک شوند و اگر کتاب با قصه همراه است، باید کودک با چیدن تصاویر در کنار هم، داستان را بفهمد.»

بنی‌اسدی، گروه سنی پیش دبستانی را زیر ۷

### شفیعی:

در نهایتگاه بولونیای امسال، کتابی فرانسوی به نام «باغ» به عنوان کتاب اول انتخاب شد که در این کتاب، فقط تصویر بود و به غیر از اسم آن، هیچ کلمه دیگری نداشت. با این وصف، مثل یک دائرةالمعارف، کامل و گویا بود

سال می‌داند و درباره تفاوت تصویرگری کتاب، با تصویرگری مجلات پیش دبستانی، معتقد است: «مخاطب کتاب و نشریات پیش دبستانی، یک گروه سنی است. بنابراین، نوع کار با هم تفاوتی ندارد. البته در مجلات، چون سریع‌تر از کتاب به چاپ می‌رسد، ممکن است خیلی از عناصر تصویرگری حذف شود. به هر حال، کتاب ماندگارتر است و ابزار سرگرمی و یادگیری کودک پیش دبستانی به حساب می‌آید. در کشورهای مختلف، تجربیاتی در این زمینه انجام شده. برای مثال، کتاب‌های چند بعدی طراحی شده و یا برخی از تصویرگران با بچه‌ها به وسیله کدهایی ارتباط برقرار کرده‌اند که خانم لاواجوی سوئیسی، یکی از این تصویرگران است که برای ارتباط با بچه‌ها، کدهایی را انتخاب کرده. به عنوان نمونه، در قصه شئل قرمزی، لکه قهوه‌ای، نشانه گرگ و لکه قرمز، نشانه شئل قرمزی است. وقتی قصه برای بچه تعریف می‌شود، بچه می‌تواند با دیدن این اشکال ساده که مثل کُد هستند، داستان را تعریف کند.»

فرشید شفعی نیز اظهار می‌دارد: «وظیفه ارتباط و روایت، در کتاب‌های پیش دبستانی، به عهده تصویر است و تصویر، نقشی مهم‌تر از متن بر عهده دارد. کتاب این گروه سنی بهتر است تصویری باشد و فقط زمانی که تصویر نیاز به توضیح دارد، متن هم نوشته شود. البته، باید دید که کتاب چه می‌خواهد بگوید و هدف آن چیست. اگر نویسنده قصد داشته باشد که بچه از راه کتاب، با پدر و مادر هم ارتباط برقرار کند. متن و تصویر را با هم به کار می‌برد. در نتیجه، بچه همراه با والدین، کتاب را خواهد خواند. اما برای مثال، من کتابی با موضوع شهرزاد قصه‌گو تصویرگری کردم که توسط نشر شباویز چاپ شد. در این کتاب، از بچه‌ها خواستم که یک داستان با توجه به تصاویر کتاب بنویسند و برای ناشر بفرستند و جایزه بگیرند.

بچه‌ها مجبور شدند از پدر و مادرشان درباره شهرزاد قصه‌گو، سؤال کنند که فکر می‌کنم خیلی

### همتی:

مراکز پیش دبستانی از تولیدات ناشران مختلف، در امر آموزش استفاده می‌کنند و این فرصت خوبی برای مربیان است. با وجود این، فقدان سیاست‌گذاری‌های معین، یکی از ضعف‌های این شیوه آموزش محسوب می‌شود

از پدر و مادرها هم اطلاعات چندانی درباره موضوع نداشته باشند. به هر حال، این کتاب برای پیش دبستانی‌ها نبود، ولی باعث شد عده‌ای از بچه‌ها با والدین‌شان تحقیق کنند.»

وی می‌افزاید: «در نمایشگاه بولونیای امسال، کتابی فرانسوی به نام «باغ» به عنوان کتاب اول انتخاب شد که در این کتاب، فقط تصویر بود و به غیر از اسم آن، هیچ کلمه دیگری نداشت. با این وصف، مثل یک دائرةالمعارف، کامل و گویا بود.» بنفشه احمدزاده، تصویرگری کتاب پیش دبستانی را مشکل‌تر از سایر کتاب‌ها می‌داند و می‌گوید: «من همیشه می‌ترسم، تصویرگری کتاب‌های پیش دبستانی را انجام دهم، چون تصویرگری برای بچه‌ای که بلد نیست بخواند، خیلی سخت است. بعضی از تصویرگران می‌توانند برای پیش دبستانی‌ها، تصاویر خوبی ارائه دهند. باید کسانی کار تصویرگری کتاب‌های این گروه سنی را به عهده بگیرند که با بچه‌ها در ارتباط باشند. در مجموع، کتاب پیش دبستانی بهتر است که متن نداشته باشد و اگر قرار است با متن همراه باشد، بهتر است این متن شعر باشد. بچه‌ها ریتم شعر را بهتر از داستان درک می‌کنند.»

عطیه بزرگ سهرابی نیز که تاکنون چند کتاب برای پیش دبستانی‌ها تصویرگری کرده است می‌گوید: «برای کودک زیر ۷ سال که آشنایی‌اش با دنیای بیرون کم است، تصاویر ساده و روان کاربرد دارد. هدف ما این است که تصویر از نظر هنری در سطح خوب و قابل قبولی باشد، اما نمی‌شود انتظار داشت که کتاب بچه‌های پیش دبستانی، تصویرگری هنری داشته باشد.»

وی درباره تصویرگری مجلات پیش دبستانی معتقد است: «در مجلات معمولاً نظریاتی اعمال می‌شود و تصویرگر ناچار است در یک چارچوب معین کار کند. از طرفی، ممکن است متن هم خیلی خاص و جذاب نباشد. برای مثال، من وقتی در مجله رشد کودک کار می‌کردم، داستانی به دستم

افضل السادات حسینی:  
از زمانی که کودک می‌تواند بیاموزد، یعنی از ۳ تا ۷ سالگی را می‌توان پیش دبستانی نامید.

پری رخ:  
ادبیات پیش دبستانی، ادبیات شناختی است و ما هر چه را که برای کودک مطرح می‌کنیم، باید فضا را هم به او بشناسانیم

رسید که در آن، بچه‌ای چند حیوان در خانه نگه می‌دارد و سرانجام تصمیم می‌گیرد برای همیشه یک سگ نگه دارد. بعد از آن که تصویرگری این داستان را انجام دادم، گفتند این داستان و تصاویر آن باید تغییر کند و به جای سگ، آهو باشد. چون در فرهنگ ما نیست که کسی سگ نگه دارد. انگار در فرهنگ ما کسی در خانه آهو نگه می‌دارد! در مجلات می‌گویند بچه حتماً باید روسری داشته باشد و...»

نویسندگان و ناشران دیگر نیز دیدگاهی مشابه دارند و تقریباً همه نویسندگان معتقدند که هنگام نوشتن یک داستان، به گروه سنی خاصی توجه ندارند و ناشران هم چندان خود را درگیر گروه‌بندی کتاب‌ها نمی‌کنند.

شاید این تقسیم‌بندی‌ها که از نظر برخی دست و پاگیر است. تنها در جلسات و نشست‌ها قابل طرح باشد. متأسفانه تا به حال هیچ گروه و سازمانی، به طور علمی ویژگی گروه‌های سنی را مشخص نکرده و در اختیار ناشران و نویسندگان و تصویرگران قرار نداده است.

از همه مهم‌تر، موضوعی که کم‌تر مورد بررسی قرار گرفته، محتوا و ظاهر کتاب‌های پیش دبستانی است. هنوز به طور قطع نمی‌توان گفت که کتاب پیش دبستانی باید فقط تصویری باشد یا تصویر همراه با متن. در چنین شرایطی، طبیعی است که ناشر هر گروه سنی را که مایل باشد و خود تشخیص دهد، پشت جلد کتاب ذکر می‌کند.

از سوی دیگر، کم‌تر پدر و مادری هنگام خرید کتاب، به گروه‌های سنی توجه می‌کنند. آن‌ها ظاهر کتاب را می‌بینند، آن را ورق می‌زنند و اگر از کتاب خوش‌شان آمد، می‌خرند. البته، این هم در شرایطی اتفاق می‌افتد که والدین قصد خرید کتاب برای فرزند زیر ۷ سالشان را داشته و ضرورت خرید کتاب مناسب سن فرزندشان را درک کرده باشند.